

Open Brief

Aan: de heer Frank van Vree, dagelijks voorzitter van het meerjarenonderzoek Onafhankelijkheid, dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië, 1945 – 1950

Geachte heer Frank van Vree,

Op 31 december 2019 gaf u een antwoord op mijn email van 30 december 2019. Ik had daarbij een bijlage gevoegd waarin ik aangaf dat de website van het onderzoek éézijdig en publieksonvriendelijk is. Ik schreef dat een dergelijke website de openheid en de dialoog niet bevordert, dat de toelatingscriteria in strijd zijn met de principes van wetenschappelijke integriteit en ik riep op de website alsnog publiekvaardig te maken en open te stellen voor opvattingen van andersdenkenden.

In de desbetreffende notitie 'Website meerjarenonderzoek dekolonisatie Nederlands-Indië 1945 – 1950: éézijdig en publieksonvriendelijk, heb ik een keur van redenen gegeven om de website een open karakter te geven en publiekvaardig te maken.

U schrijft als reactie daarop, geen redenen te hebben die website dat karakter te geven.

In uw antwoord schreef u dat wat u betreft de discussie gesloten is en dat de gehanteerde uitgangspunten al aan het begin van het programma zorgvuldig zouden zijn afgewogen.

Er is echter helemaal geen discussie geweest tussen de onderzoeksleiding en mij, want er is door haar niet inhoudelijk gereageerd op de argumenten in mijn notitie.

U stelt dat de toegangscriteria zorgvuldig zijn afgewogen. Op de website staat als criterium voor het chronologisch overzicht van publicaties en andere media-uitingen, dat onderzoekers (al dan niet op persoonlijke titel) sinds de start van het onderzoek op 1 september 2017 hebben meegewerkt.

Mevrouw Wolf, de coördinator van de website, heeft in de aan uw antwoord voorafgaande emailwisseling met mij het criterium in een week tijd enkele keren aangepast en daarvan gemaakt 'actieve medewerking'. Daarmee kan men een selectieve beperking op de website hanteren en publicaties van andersdenkenden weren.

Bij brief van 14 juni 2019 uitte de voorzitter van de FIN ook al bezwaren tegen de onderzoeksoepzet. De kritiek van de FIN spitst zich toe op 1) het éézijdig

narratief, 2) het ontbreken van een contra-narratief, 3) de attitude met betrekking tot de Bersiap, en 4) het betrekken van Bersiap-ontkenners bij het onderzoek.

Het valt op dat uw reactie op deze duidelijk onderbouwde brief hetzelfde karakter heeft als uw reactie op mijn email d.d. 30 december jl. met bijgevoegde notitie: niet open staan voor kritiek, afwijzend en de dialoog uit de weg gaan.

Aan de FIN-voorzitter schrijft u zich geenszins te herkennen in zijn schets van het onderzoek. Volgens u is er geen gebrek aan vertrouwen in het onderzoek. U beroept zich daarbij ook op de Maatschappelijke Klankbordgroep.

In de brief van de FIN-voorzitter zouden een aantal onjuiste aannames staan. Hij verwees naar de weinig onbevangen en niet onafhankelijke invalshoek van het onderzoek door zich te baseren op het boek van Rémy Limpach, *De brandende kampongs van generaal Spoor*, 2016.

U schrijft als reactie daarop dat gekozen is om dat boek van Limpach als uitgangspunt te nemen voor het meerjarenonderzoek omdat die studie de regering overtuigde dit onderzoek te laten instellen.

De regering besloot daartoe echter om voor eens en altijd een einde te maken aan de onduidelijkheden en de discussie die weer was opgelaaid door het boek van Limpach. In elk geval niet omdat de regering het standpunt van de studie van Limpach deelde. U suggereert dat wel in uw reactie aan de FIN-voorzitter.

Ook staat op de website van de NIOD – u bent daar directeur – dat het onderzoek van Rémy Limpach zwaarwegende argumenten geeft voor de stelling dat de Nederlandse militairen structureel grensoverschrijdend geweld gebruikten.

Het belang dat de onderzoeksgroep hecht aan die studie van Limpach blijkt ook nog eens uit de vertaling van (een samenvatting) van die studie in het Maleis en de presentatie van die studie door Limpach op 10 oktober 2019 in Indonesië.

Op de website van de onderzoeksgroep heb ik tevergeefs gezocht naar het verslag ervan door Yongky Gigih Prasisko die op de website *Histori Bersama* staat onder de kop: 'Dutch One-Sided History and Unequal Collaboration'.

Zo blijkt dat de aanname van de FIN-voorzitter met betrekking tot de eenzijdigheid en vooringenomenheid van het onderzoek wel degelijk grond heeft.

De reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken, Stef Blok aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, d.d. 15 augustus 2019, op de open brief van de FIN, staat ook op uw website. Daarin stelt Minister Blok: *'Het wetenschappelijk debat en wetenschappelijk onderzoek in het bijzonder zijn gebaat bij discussie en kritiek.'*

U gaat echter discussie en kritiek uit de weg zo blijkt uit uw reactie op de open brief van de FIN-voorzitter en uit uw antwoord aan mij. Een attitude die haaks staat op het pleidooi van Minister Blok.

In uw eigen kring van onderzoekers wordt ook een pleidooi gehouden voor discussie en open staan voor kritiek. Zo stelt Remco Raben in De Groene Amsterdammer d.d. 17 april 2019 het volgende: *'Wat je in ieder geval moet doen als historicus is je eigen aannamen ondermijnen. Je moet als het ware stoorzenders mobiliseren in je onderzoek.'*

Om het wetenschappelijk debat en de discussie via de website te stimuleren heb ik een korte notitie bijgesloten waarin ik beschrijf dat de studie van Limpach op onderdelen volgens mij niet voldoet aan de vijf principes van wetenschappelijke integriteit. Korthedshalve verwijs ik daarnaar.

Met vriendelijke groet,

Mr. Bauke Geersing, auteur van het boek, Kapitein Westerling en de Zuid-Celebes-Affaire (december 1946 – maart 1947) – Mythe en werkelijkheid, Soesterberg, 2019.